

Důvěra učitelů ve vlastní schopnosti

Součástí dotazníkového šetření učitelů bylo vlastní hodnocení toho, jak učitel zvládá na počítači vybrané úkony s různou náročností. U každého úkonu mohl zvolit „vím, jak to udělat“, „dokázal/a bych zjistit, jak to udělat“ či „nejspíše bych to nedokázal/a udělat“. Výsledná data ukázala, že z hodnocených činností jsou na tom učitelé nejlépe, co se týče napsání dopisu v textovém editoru, poslání přílohy v e-mailu a vyhledání užitečného výukového materiálu na internetu. Tyto jednoduché úkony většinou ve všech zemích zvládá přes 90 % učitelů. Naopak jako nejobtížnější se pro učitele jeví nainstalovat software a spolupracovat s ostatními pomocí sdílených zdrojů (jako např. Google Docs). To ví, jak dělat, v průměru pouze 43 %, resp. 42 % střeoevropských učitelů. Co se týče schopností spolupracovat pomocí sdílených zdrojů, čeští učitelé jsou na tom ze všech zemí zdaleka nejhůře. Pouze 29 % totiž připustilo, že to umí, přitom v Polsku je to 60 %. Podobný, ne příliš nakloněný postoj českých učitelů vůči používání sdílených zdrojů je patrný např. i v tom, že v mezinárodním porovnání zároveň kladou podprůměrný důraz na schopnost žáků sdílet s ostatními elektronické informace. Další činností, se kterou si čeští učitelé vědí rady v nejmenší míře, je monitorování výsledků žáků s pomocí počítače. To zvládá pouze 49 % českých učitelů, zatímco střeoevropský průměr je o 10 p. b. vyšší. V tabulce 5.3 jsou uvedeny počítačové úkony, u kterých se objevily největší rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Z údajů vyplývá, že vybrané úkony nejlépe zvládají podle vlastního mínění polští učitelé. Naopak nejhůře učitelé z Chorvatska.

TABULKA 5.3 PODÍLY UČITELŮ, KTERÍ VĚDÍ, JAK UDĚLAT VYBRANÉ ÚKONY NA POČÍTAČI/ INTERNETU (V %)

	Monitorovat studijní pokroky žáků	Použít tabulkový procesor	Příspěk do diskuzního fóra/ uživatelské skupiny na internetu	Použít internet k online nákupům a platbám	Připravit vyučovací hodiny, v nichž žáci používají ICT	Spolupracovat s druhými pomocí tzv. sdílených zdrojů, jako např. Google Docs
Česká republika	49,1	58,0	55,9	88,9	81,3	29,4
Chorvatsko	54,4	44,7	49,1	65,7	52,1	38,9
Polsko	65,7	65,8	68,0	87,7	72,9	60,0
Slovensko	58,7	67,6	62,6	84,6	80,6	38,2
Slovinsko	67,2	54,7	63,3	74,8	77,6	45,3
<i>Průměr CE</i>	<i>59,0</i>	<i>58,2</i>	<i>59,8</i>	<i>80,4</i>	<i>72,9</i>	<i>42,4</i>

Důraz kladený učiteli na ICT schopnosti žáků

Přestože míra používání počítače při výuce může leccos napovědět o nakloněnosti učitele využívat ICT při výuce žáků či přímo integrovat ICT nástroje do výuky, šetření ICILS poskytuje i jiné možnosti, jak toto sledovat. Jednou z nich je to, jaký důraz kladou učitelé na rozvoj ICT schopností žáků. Učitelům byl předložen seznam schopností, u nichž odpovídali, zda na ně v referenční třídě⁴¹ při výuce žáků kladli silný, střední, slabý či žádný důraz. Schopnosti se týkaly např. posuzování důležitosti elektronických informací, sdílení elektronických informací s ostatními, odkazování na elektronické informační zdroje, chápání důsledků zveřejňování informací online apod.

Největší důraz kladou učitelé na schopnost, aby žáci uměli s pomocí ICT efektivně získávat informace. Podíly učitelů se pohybovaly od 61 % v Polsku po 67 % ve Slovinsku. Naopak mezi schopnostmi, na které učitelé kladou důraz v nejmenší míře, je např. to, aby žáci byli schopni sdílet elektronické informace s ostatními. Čeští a slovinští učitelé se během výuky na tuto schopnost zaměřují v nejnižší míře ze všech střeoevropských zemí. Silný či střední důraz na ni klade 32 %, resp. 33 % vyučujících, (střeoevropský průměr činí 39 %). Kromě toho se učitelé v ČR o něco méně věnují tomu, aby žáci byli schopni chápat důsledky zveřejňování informací online (49 %, střeoevropský průměr 54 %).

41 Za referenční třídu je označena učitelem systematicky náhodně vybraná třída 8. ročníku.